

SLOVENSKE DEŽELE MED XII. IN XV. STOLETJEM

10. stol. VELIKA KARANTANIJA; v 11. stol. razpade na Štajersko, Kranjsko, Koroško in Goriško (zgodovinske dežele); Težnja plemiških družin je ustvariti DINASTIČNI TERITORIJI (dežele imajo na čelu kneze, to funkcijo bi rade pridobile) in osv. ozemlje cele zg. dežele (ne uspe). 13. stol. - češki kralj OTOKAR DRUGI PŠEMISL zavladal na sl. ozemlju (z vojsko in diplomatsko); v tem času Nemčija ni imela kralja (izkoristi). 1278 - Rudolf Habsburški napove vojno Otokarju (bitka PRI SUHIH KRUTIH) in zmaga (oblast nad Štajersko in Kranjsko). 14. stol. - pomembna družina CELJSKIH GROFOV, imajo POLITIKO POROK, boji proti Turkom, pridobijo si knežjo funkcijo. Propad - HABSURŽANI - DEDNA POGODBA (1456 umre Urh, zadnji celjski grof). 1500 - dedna pogodba med Habsburžani in Goriškimi grofi (Habs. zmagajo - največ ozemlja)

CERKVENA ORGANIZACIJA: Franki so postavili dve cerkveni središči (Oglej in Salzburg - meja po Dravi), pri nas pa 1461 ustanovijo majhno LJUBLJANSKO ŠKOFIJO. V 13. stol. se pojavljajo samostani: CISTERIJANI, KARTUZIJANI, FRANČIŠKANI, KLARISE; imajo naloge: dušebrižna, gospodarska (samozadostni, dobijo posesti, kjer so podložniki), kulturna (prepisovanje knjig), izobraževalna (izobraženci - duhovniki), karitativna (pomoč ljudem), gradbeništvo (financiranje gradnje cerkev in samostanov). **MINISTERIALI** so pomočniki plemstva, če ima le-to geografsko razstreseno posestvo - nižje plemstvo. **VITEZI** otroci visokih plemičev, ki niso prvorojenci, dani v rejo, gospodar jih lahko poviša.